

Miniszterelnökség
dr. Orbán Viktor Úr részére
Miniszterelnök

1357 Budapest, Pf. 6.

Tárgy: indokolatlan mértékű jutalmak visszafizetése

Tisztelt Miniszterelnök Úr, kedves Viktor !

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (MNV) 2013. december 18. napján írt levelében kormánydöntésre hivatkozva arra kérte a többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaságok vezetőit, hogy a 2013. évben prémiumok és jutalmak jogcímen kifizetett munkavállalói juttatások kétmillió forint fölötti részének soron kívül történő visszafizetése tárgyában intézkedjenek. Az intézkedés beosztásra tekintet nélkül valamennyi munkavállalóra kiterjed. Az MNV vezérigazgatói utasítás az egyes társaságokat adatszolgáltatásra, és a megtett intézkedésekkel kapcsolatos tájékoztatásra szólítja fel. Ezen utasítást több szempontból súlyosan aggályosnak tartjuk:

Nem vitatjuk azt, hogy a kormánynak a tisztességes bérezésen felül a munkával nem kellően megalapozott (indokolatlan), túlzott juttatások közpénzből történő kifizetésének korlátok közé szorításához legitim érdeke fűződik. Hasonlóképpen jogos érdeke fűződik a kormánynak ahhoz, hogy a jogalanyok a magatartásukat a jog előzetes elvárásaihoz igazítsák, azaz, hogy jogkövető magatartást tanúsítsanak. Az érintett kormánydöntés – mely hivatalosan meg sem jelent – a felek jogviszonyaiba azonban utólag, visszamenőleges hatállyal avatkozik be. Ezzel összefüggésben az is kiemelendő, hogy a kormányzat a többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaságok vonatkozásában abban a helyzetben van, hogy a bérezés körülményeit tulajdonosi jogait gyakorolva előzetesen meghatározhatja. Ebben az esetben a munkavállalók - beosztásra tekintet nélkül - szabadon dönthetnek abban a kérdésben, hogy kívánnak-e adott feltételek mellett munkát végezni. A jogszerűen kifizetett juttatások utólagos visszafizetésére adott munkáltatói utasítás azonban nem tekinthető sem méltányosnak, sem pedig jogszerűnek.

A juttatások jogalapját és feltételeit a munkaszerződések, illetve a kollektív szerződések határozzák meg. Az így kifizetett juttatások ebből következően nem tekinthetők jogalap nélküli kifizetéseknek, így jogszerű visszakövetelésükre nincsen lehetőség. Ezzel összefüggésben arra is rámutatnánk, hogy ilyen időtávlatban a Munka törvénykönyve még a jogalap nélkül kifizetett munkabér visszafizettetését sem engedi meg. Az önkéntes visszafizetésre történő felszólítás hasonlóképpen aggályos, mivel az az Mt. általános magatartáskövetelményeibe ütközik, hiszen sérti a jóhiszeműség, tisztességesség, és a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményeit. Ezen túlmenően az Mt. azt is rögzíti, hogy a munkavállaló a munkabérre vonatkozó igényéről egyoldalú nyilatkozatával le sem mondhat, a jutalom pedig az Mt. alapján munkabér részének tekintendő. A jogszerűség szempontjával összefüggésben szükséges arra is rámutatni, hogy az utasítás ellentétben áll az új Mt-hez fűzött miniszteri indoklásban rögzített olyan fontos alapelvekkel is, mint például a szerződéses szabadság, a kollektív autonómia, valamint a piaci önszabályozás.

A kormány döntése azonban nem csupán jogszerűségi, hanem méltányossági aggályokat is felvet. A döntés ugyanis nem csupán a vezető tisztségviselőket célozza meg, hanem a bérből és fizetésből élő alkalmazottakat is, akiknek az aránya az érintetti körben kiemelkedően magas. Ebbe a körbe tartozik

lényegében valamennyi légiirányító, valamint az MVM Csoport mintegy 300 dolgozója. Ez egyben azt is mutatja, hogy a döntés kulcsfontosságú területeket érint, ami esetlegesen munkabeszüntetésekhez is vezethet.

Tudjuk, hogy a kormányzat elsődleges feladatai között tartja számon a törvényesség betartását és betartatását, valamint a jogbiztonság garantálását. Ezek olyan kiemelkedően fontos alapelvek, melyek nem csupán az Alkotmánybíróság ítélezési gyakorlatában köszönnek vissza, hanem a kormányprogramban, valamint a jelenlegi parlamenti többség által elfogadott kódexekben (pl:Ptk.) is. Ezeknek tükrében kérjük a kormány álláspontjának a felülvizsgálatát.

További munkádhoz sok sikert kívánok.

Üdvözlettel:

Gaskó István
elnök